СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 11. Джерзи Сіті, Н. Дж., второк, 15. січня, 1929. VOL. XXXVII. No. 11. Jersey City, N. J., Tuesday, January 15, 1929. THREE CENTS.

МОРҐАН І ЙОНҐ НАЗНАЧЕНІ ЕКСПЕРТАМИ ДЛЯ РЕПАРАЦІЙ

АМЕРИКА ГОТОВА ЗАКУПИТИ НІМЕЦЬКІ БОНДИ, АЛЕ НЕ ЗА АДМІНІСТРАЦІЇ КУЛИДЖА.

ВАШИНГТОН, 14. січня. — В Міжнародній Комісії Експертів, що має перевести ревізію німецьких репарацій, будуть засідати з американського боку банкир Морґан і Овен Д. Йонґ. Оба вони добре обзнакомлені з европейськими фінансами, а особливо з німецькими. Офіціяльно не оголошено ще досі їх імен, бо нема ще вибраних їхніх заступників.

З вибору тих двох експертів вносять, що Америка перебере частину німецьких бондів і згодиться пустити їх на свій ринок, а це посуне вперед справу ревізії репарацій. Кажуть, що Гувер був дуже заінтересований назначеннем американських експертів. Думають, що він буде більш прихильний фінансованню німецьких бондів як Кулидж, котрий неприхильний тій трансакції.

ТАЙНА БАНКРОТСЬКИХ СКАНДАЛІВ.

СУДОВИЙ КЛЕРК СТАВ ВАЖНОЮ ОСОБОЮ.

НЮ ЙОРК, 14. січня. — Макс Піннер, судовий клерк з платнею $1,800 на рік, був уже важною особою тоді, коли побрав від Штайнгарда в однім році $100,000 за інформації. Знову Штайнгард належав до великого числа тих адвокатів, що через клерків одержували інформації щодо зголошених банкротств і улекшували собі за їх помічю дорогу до ресиверства. В той спосіб Штайнгард перевів сотки банкротств, а вкінці натягнув клієнтів на яких $600,000, що їх програв на біржі і пропав.

Піннер хотів відобрати собі життя по втечі Штайнгарда і підрізав собі горло. Та його виратували. Тепер він заявив, що зрадить всі тайни банкротств і подасть такі інформації, що скінчаться скандалом для многих визначних осіб, особливо адвокатів.

ОГОНЬ НА 55 ПОВЕРСІ.

ПЯТЬ ЧОЛОВІКІВ І ОДНА ЖІНКА ОГЛЯДАЛИ НЮ ЙОРК З ВЕЖІ ВУЛВОРТА, ЯК ПІД НИМИ ПОВСТАВ ОГОНЬ.

НЮ ЙОРК, 14. січня. — Тільки в Ню Йорку можна собі уявити, що можливий огонь на 55-тім поверсі будинку. А такий огонь дійсно вибух на 55-тім поверсі хмародера Вулворта, відтявши поворот шістьом цікавим, що оглядали метрополію з славної вежі Вулворта. Та в скорому часі прибули фаєрмени й огонь погасили, а глядачі, набравшись трохи страху, зїхали спокійно вниз.

ТВЕРДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НОВИЙ РІК.

НЮ ЙОРК, 14. січня. — В місті зима, якої давно вже не памятають. Мороз щіпає за вуха. Всюди видно, як люди скулилися, попідносили ковніри та біжать, щоб де скритися перед холодним вітром.

Подають, що по инших містах рівнож морози.

АРТИСТ ВІДОБРАВ СОБІ ЖИТТЯ.

НЕ ХОТІВ БУТИ ТЯГАРОМ ДЛЯ ДРУГИХ.

НЮ ЙОРК, 14. січня. — Маляр і різьбар Еміль Фукс відобрав собі життя револьверовим вистрілом, залишивши листа до сестри, в якім подає, що поповнив самовбийство тому, що не хоче бути тягаром для себе і других.

Фукс був добре відомим малярем, що портретував найвизначніші особистости тут в Америці і в Европі. Хорував на рака. В липні переведено на ньому операцію, яка не вдалася. Всі про це знали, тільки він не знав. Колиж по якімсь часі завважив, що слабне чимраз далі, рішив відобрати собі життя. Весь час підчас хороби доглядала його вірно його сестра.

ГУВЕР ОСТАНЕ ДО ЧЕТВЕРГА.

А ПОТІМ ІДЕ ДО ФЛОРИДИ. ФЛЕЧЕР КАНДИДАТОМ НА СЕКРЕТАРЯ СТЕЙТУ.

ВАШИНГТОН, 14. січня. — Герберт Гувер приймає далі авдієнції і переговорює з сенаторами та другими про ріжні справи. Між іншими обідав він і переговорював з Флечером, американським амбасадором до Італії, що товаришив Гуверови в його подорожі по Центральній і Полудневій Америці. З того вносять, що Гувер думає покликати Флечера на пост секретаря стейту.

ЖІНКИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

ДОМАГАЮТЬСЯ РАТИФІКАЦІЇ ДОГОВОРУ КЕЛОҐА.

ВАШИНҐТОН, 14. січня. — Сьогодня відчиниться тут Конференція причин і заради війні. На ту жіночу конференцію зїхалося около 1000 делеґаток з ріжних сторін Америки. Мисис Кери Чепмен Кетт, голова конференції, зложить візити сенаторам у капітолю і буде домагатися від них згоди на ратифікацію договору Келоґа без застережень.

ВЯЗНІ БУНТУЮТЬСЯ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, 14. січня. — В тюрмі в Голмсбурґ збунтувалося біля 600 вязнів, що звели формальну війну з сторожею вязниці і забарикадувалися так, що годі було до них приступити. Доперва поліція дала собі з ними раду, коли засипала їх слізними бомбами. Вязні почали падати. Многих треба було відвезти до шпиталів, бо мають нарушені легені.

ТОРГОВЕЛЬНИЙ ОБОРОТ ЗРІС.

НЮ ЙОРК, 14. січня. — Того року більше купували подарунків з нагоди свят як минулого. Ланцюхові стори подають, що оборот підчас свят був на 18.1% більший як минулого року.

НЕ ЗНАЛИ, ЩО ЗРОБИТИ З КИТОМ.

МАНТОЛУКІНҐ, Ню Джерзі, 14. січня. — Море викинуло на беріг труп великого кита, а населення довго радило, що з тим китом зробити. Вкінці спалили його.

РІЗДВЯНА КОЛЯДА — РІДНІЙ ШКОЛІ

В ЧИЇХ РУКАХ ШКОЛА — В ТОГО РУКАХ І МАЙБУТНІСТЬ НАРОДУ. ЧУЖА ШКОЛА І ЧУЖИНЕЦЬ-УЧИТЕЛЬ ПОВЕДУТЬ НАРІД ДО РУЇНИ І НЕЩАСТЯ. ЗАТЕ РІДНА ШКОЛА — ЦЕ ОСНОВА ЖИТТЯ ТА РОЗВИТКУ НАРОДУ. ВОНА МОСТИТЬ ШЛЯХ ДО КРАЩОЇ ДОЛІ.

ТАКИМИ СЛОВАМИ ВІДЗИВАЄТЬСЯ ДО НАС „РІДНА ШКОЛА" З СТАРОГО КРАЮ І ПОДАЄ, ЩО З 3,662 УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ШКІЛ ПІД ПОЛЬЩЕЮ ЗАЛИШИЛОСЯ ВСЕГО ЛЕДВИ 774 Т. ЗВ. УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ.

ДІЙСНО УКРАЇНСЬКИМИ Є ЛИШЕ УСТАНОВИ „РІДНОЇ ШКОЛИ", УДЕРЖУВАНІ ДОБРОВІЛЬНИМИ ЖЕРТВАМИ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В КРАЮ І В АМЕРИЦІ. 9,000 СЕЛЯНСЬКИХ І РОБІТНИЧИХ ДІТЕЙ КОРИСТАЄ З „РІДНОЇ ШКОЛИ", А КОРИСТАЛО БИ БІЛЬШЕ, КОЛИБ ЗРОСЛА НАША ЖЕРТВЕННІСТЬ.

РІЗДВЯНА КОЛЯДА — ЦЕ ГОЛОВНА ОПОРА, ЯКА КОЖДОГО РОКУ РІШАЄ ПРО ДАЛЬШУ СУДЬБУ РІДНОЇ ШКОЛИ. ТОМУ ВІД ТОЇ ТРАДИЦІЙНОЇ ЖЕРТВИ НЕ МОЖЕ ВІДМОВИТИСЬ НІ ОДИН ГРОМАДЯНИН, НІ ОДНА ГРОМАДА.

ВСІ ЖЕРТВИ ДО КРАЮ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ ЧЕРЕЗ:

Obyednanye. P. O. Box 411. Philadelphia, Pa.

ЯЗИКАТА ЖІНКА ПРИЧИНОЮ СМЕРТИ.

Фармер Омс, мешкаючий недалеко Берліна, в Німеччині, нераз говорив своїй жінці, що коли вона буде допікати йому своїм довгим язиком, то він стратить себе. Але його погрози не спинили сварки язикатої жінки. Нарешті фармер не видержав і щоб показати жінці, що він здійснить свою погрозу, повісився на дереві. Один свояк побачив його ще живим. Щоб Омса вратувати, перерізав мотуз, на якім висів, але той упав з височини головою вниз на великий камінь і забився на смерть.

ЩО КАЖЕ ФРАНЦІЯ ДО ВИБОРІВ У РУМУНІЇ.

Французька аґентура „Гавас" заслала „Радорові" телеграму, в якій читаємо: „Франція бачить у Маніву найголовнішого експонента своєї партії; навіть більше: вона вважає його найголовнішим носієм правдивої демократії. Нема сумніву, що нове правительство знайде піддержку у Франції. Це замітне вже з того, що французькі фінансові круги готові співпрацювати при відбудові Румунії. По уділенню позички треба надіятися, що колись мала Румунія розвинеться й що назвуть її великою Румунією".

ПРИСУД НА ОФІЦИРА.

В середу, 5. грудня, закінчилася розправа проти підпоручника польського війська Заленського, який убив свою наречену Іжовську. Заленського засудили на 5 літ тюрми та видалення з офіцирського корпусу.

КОМУНІСТИЧНЕ ВІЧЕ НА ПІДДАШІ.

На горищі одної з камяниць при Бернардинській площі у Львові відбувалося комуністичне віче. Нагло ввійшла поліція, яка віче разом з вічериками перенесла до Бриґідок.

НЕСОВІСНИЙ ПОРТІЄР.

Обичайна поліційна бригада арештувала портієра готелю „Монополь", при вул. Леґіонів у Львові, Сальомона Вініца, який знасилував замешкалу самітно в готелю Марію Н. з Миколаєва.

КІНСЬКА ВУДЖЕНИНА В ЧЕНСТОХОВІ.

Санітарно-поліційна влада в Ченстохові впала на слід злочинної афери. Стверджено між иншим, що в багатьох склепах з вуджениною продавано ковбаси з несвіжих кінських і песячих послідків. Арештовано 12 осіб.

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ.

PROTEST AGAINST POLISH OUTRAGES.

BALTIMORE AND CURTIS BAY PROTEST ACTS OF POLAND.

The Baltimore Daily Post, of December 11, 1928, wrote:

At a recent mass-meeting of Ukrainians, held in Curtis Bay, a resolution was passed and sent to State Secretary Kellogg, urging his help in safeguarding their countrymen in Poland.

The resolution follows: "We American citizens of Ukrainian descent, solemnly protest against the brutal pogrom of Polish mobs against Ukrainians celebrating Independence Day and destruction of national and private property on Nov. 1, 1928, in Lemberg, Galicia. We ask your excellency to take all necessary measures in order to force the Polish government to fulfil all obligations promised by Poland toward her minorities, the Ukrainians especially."

Alexander Shandrowsky, Theodore Czorney, Theodory Zachidny and Rev. Antonine Ulanitsky signed the protest.

The Baltimore Evening Sun, of December 11, wrote:

ASKS U. S. ACTION IN LEMBERG TILT.

Protest Accusing Poles Is Sent To Kellogg By Citizens Of Ukrainian Descent.

American citizens of Ukrainian descent living here have adopted a resolution protesting against the alleged atrocities of Poles toward Ukrainians during a celebration of Ukrainian Independence Day on Noember 1 at Lemberg, Galicia, and the failure of the Polish authorities to prevent such incidents.

The resolution, which was drawn at a massmeeting held at Curtis Bay, was sent to Secretary of State Frank B. Kellogg, requesting the United States Government to intercede. It was signed by Alexander Shandrowsky, Theodore Czorney, Theodore Zachidny and the Rev. Antonine Ulanitsky.

ЛОВЛЯ ОСЕЛЕДЦІВ.

На протязі сезону на Північному морі зловлено 360 мілїонів оселедців. Рибалки закладають нараз одної ночі до 5 кільометрів сітей.

12 МІЛІОНІВ ФРАНКІВ ЗА ПОРТРЕТ РЕМБРАНДТА.

Князь Буклевш продав у Лондоні за 12 міліонів франків автопортрет Рембрандта, один з найкращих архитворів великого мистця.

ХУЛІҐАНСТВО У ЛЬВОВІ НЕ ВИГАСАЄ.

Корпорантські хуліґани спосеред польського студентства далі виправляють свої орґії по улицях Львова, як побачать українську студентську шапку. Такі шапки вони здирають насильно, а тих, що їх носять, бють на очах поліції, яка зовсім їм не перешкаджає. Кілька таких випадків вуличного хуліґанства нотують українські часописи в останніх днях.

БОМБОВА ІСТОРІЯ.

Історія з бомбами, які в дні 6. грудня одержали дві вшехпольські редакції, а саме: „Слова польського" у Львові й „Ілюстрованого Кур'єра" в Кракові як миколаївський дарунок, врешті покінчилася випущенням на волю всіх арештованих українських студентів. Загалом арештованих буде понад 100 осіб, які по кілька днів пересиділи в поліційних арештах. Поліційні круги у Львові станули на становищі, що це діло українських терористів, членів УВО, і наслідком цього повели в тому напрямкові енерґійне слідство. Слідство одначе не виказало нічого конкретного.

УКРАЇНОЗНАВСТВО В ЧУЖІЙ ПРЕСІ.

Паризький журнал „France-Orient" (ч. 62 за місяці березень—квітень м. р.) містить у відділі „Франція — Україна" ряд статей політичного та культурного характеру, що торкаються України, і то зпід пера як Українців так і Французів. Між иншими знаходимо там також уривки Шевченкового „Прометея" у французькім перекладі.

Видавництво „France-Orient" видало у Парижи недавно брошуру (Економічна Україна) зпід пера L. V. Francois. Книжка цікава, але неповна, бо не узглядено всіх українських територій.

Італійський орган славянознавства „L'Europa Orientale", що виходить в Римі, містить в своїм подвійнім числі 7—8 (за липень—серпень 1928 р.) велику статтю про українське питання в історичній перспективі: „Il problema Ucraino attraverso la storia". Автором статті є п. Евген Онацький (Українець), що від довшого часу перебуває в Римі. Огляд свій закінчує 19. століттям. В слідуючім числі буде правдоподібно закінчення його статті. Сама стаття є чисто інформаційна і обнимає українське питання від найдавніших часів. Нового нічого вона не вносить, але причиниться безперечно для більшої популяризації української справи в Італії.

ПОЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ МОРДУЄ СЕЛЯН У ГАЛИЧИНІ

БІЛЯ ЛЬВОВА ПОЛІЦІЯ ЗАСТРІЛИЛА ШЕСТЕРО СЕЛЯН І БАГАТЬОХ ПОРАНИЛА.

ВАРШАВА (Польща), 14. січня. — У селі Батятичі, в повіті Камінка Струмілова, підчас сутички селян з поліцією забито шестеро селян і багато тяжко поранено. Польська поліція стріляла в ґрупу селян, боронючи інтереси власника місцевого тартака.

Непорозуміння між селянами та власником тартака виникло при плаченню селянам за їх працю по підвозу дерева до тартаку.

ҐЕНЕРАЛА СЛАЩОВА ВБИТО.

ВІДОМИЙ АЛЬКОГОЛІК І КОКАЇНІСТ, ЩО В 1919 І 1920 РОКАХ ТИСЯЧАМИ РОЗСТРІЛЮВАВ І ВІШАВ УКРАЇНЦІВ, БОЛЬШЕВИКІВ, СЕЛЯН І РОБІТНИКІВ, СЛУЖИВ У ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ, ЯК „ВИДАТНИЙ ФАХОВЕЦЬ".

МОСКВА (СССР.), 14. січня. — У власному помешканню застрілено ґенерала Слащова. Вбийник лишив записку, що виконав особисту пімсту. Жадних слідів злочинця не знайдено й нікого не арештовано.

З часу повороту ґенерала Слащова в 1922 році до Москви він служив у червоній армії, читаючи лекції по тактиці у військовій школі.

Ґенерал Слащов був відомий зі своєї оборони Криму від большевиків при ґенералі Вранґелі. Серед вождів „білої армії" займав найвизначніше становище, поки не пересварився з Вранґелем. У 1922 році вернувся до Москви і з того часу читав лекції по „ґенеральній тактиці" при академії ґенерального штабу.

ВРАТОВАНО КОРАБЕЛЬ.

26 ДНІВ БУРІ НОСИЛИ ПАРОПЛАВ ПО ХВИЛЯХ ОКЕАНУ.

АБЕРДІН (Шкоція), 14. січня. — Невеличкий вантажний норвежський пароплав стратив свою шрубу, коли був на повнім морі.

26 днів носило його безпосередно по хвилях Атлянтійського океану, поки не побачив його другий пароплав та не привів до порту. Залога пароплава вже стратила надію на врятовання, коли його побачив другий корабель.

ПРОТИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПОДАТКУ НА ПИВО.

НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ФІНАНСІВ СТРІВ СИЛЬНУ ОПОЗИЦІЮ ПРОТИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПОДАТКУ НА ПИВО.

БЕРЛІН (Німеччина), 14. січня. — Минулого року податок на пиво в Німеччині приніс в державну скарбницю 375 міліонів марок. На біжучий рік міністер фінансів проектує збільшити цей податок ще на 165 міліонів марок.

Але предбачається сильна опозиція в Райхстаґу проти цього проекту. Навіть соціялістична партія, до якої належить міністер фінансів Гільдердінґ, не буде підтримувати його проекту. Любителі пива вказують на те, що на вино далеко менший податок ніж на пиво, але прихильники збільшення податку на пиво звертають увагу на те, що пиво дає далеко більші прибутки підприємцям, ніж вино, що не дає заробітку.

КОНФІСКУЮТЬ ҐАЗЕТИ.

ЮГОСЛАВЯНСЬКІ ДИКТАТОРИ НЕ ПОДАЮТЬ ПРИЧИНИ КОНФІСКАТИ ОДНОЇ З НАЙБІЛЬШИХ ҐАЗЕТ У БІЛГОРОДІ

БІЛГОРОД (Югославія), 14. січня. — Найбільша столична ґазета „Новості" сконфіскована. Влада не подає причини конфіскати, але гадають, що причиною того стала політична стаття, неприятлива сучасному режімови.

Це вже не перша конфіската ґазет з часу, коли король знищив конституцію та завів диктатуру, поставивши уряд з військових.

СТРАШНА БУРЯ НА ЧОРНОМУ МОРІ.

БОГАТО КОРАБЛІВ ЗАГИНУЛО.

КОНСТАНЦА (Румунія), 14. січня. — Надзвичайно велика буря на Чорному морі спричинила загибіль багатьох кораблів. Голяндський пароплав „Гелена", що йшов до Царгороду, розбився на підводній скелі біля Констанци. Бельгійський нафтовий пароплав „Петролін" спіткала такаж доля. Англійський пароплав розбився біля Каліакри. Крім того загинуло багато менших кораблів. Число загинувших моряків ще не відоме.

АНАРХІЯ В ТИБЕТІ.

КОЖНА МІСЦЕВІСТЬ МАЄ СВОЮ ВЛАСНУ АРМІЮ. ВСІ МОНАХИ УЗБРОЄНІ Й СТВОРИЛИ ВЛАСНЕ ВІЙСЬКО.

ПЕКІН (Китай), 14. січня. — З давніх часів Тибетом правили два лями. Цивільний, що зветься „Панчен Ляма", та духовний — „Даляй Ляма". Але в 1925 році Панчен Ляма втік до Китаю, боячись за своє життя.

До Тибету пачкують зброю з Китаю, Індії та Росії. Тепер Тибет поділений на окремі ворожі райони, що мають свої „армії", від 300 до 400 жовнірів кожна.

Найсильніші армії мають монастирі, узброївши та вивчивши військового діла своїх монахів. Лиш один монастир, Канце, має 3,000 армію з монахів. Всі ці провінції, монастирі й армії воюють поміж собою.

МАЄ 123 РОКИ ЖИТТЯ.

МОСКВА (СССР.), 14. січня. — Ґазета „Беднота" повідомляє, що в місті Томську на Сибірі живе муляр Дмітрієв, котрому недавно минув 123-тий рік життя. Він ще й досі працює по своєму фаху, муруючи печі.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES. Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N

НОВА ДИКТАТУРА

До европейських диктатур прибула ще одна. До Росії, Італії, Еспанії й Польщі пристала сими днями Югославія. Король Олександер проголосив розвязанне скупштіни, югославянського парляменту, та обнятте все влади, адміністраційної й законодатної, в розбитім сварками „королівстві Серба, Хорвата й Словінця".

На диктатуру заносилося там уже здавна. Заведено її на те, щоби рушити Югославію з мертвої точки, на котрій вона станула від кількох уже років через завзяті непримиримі простотивенства. Почалися вони від часу, як аліянтські дипльомати на паризькій конференції зліпили сю таку звану ними Югославію. Зліплено її в той спосіб, що зчіплено до купи колишню самостійну Сербію, мадярську Хорватію й Славонію, австрійську Боснію й Герцеговину та самостійну Чорногору. Злучено сі краї під сербською династією, і Серби, природно, вважали сю державу передовсім своєю; для них Югославія се була мріяна ними Велика Сербія.

На се не пристали другі народи, а передовсім Хорвати, в котрих здавна жила традиція автономічних прав від Австрії. Вони хотіли мати широкі автономні права в новій державі. Серби на се дозволити не хотіли. Для них Хорвати се були Серби. Преціньж мова Хорватів та сама, що в Сербів. Тільки, що в них релігія інакша, та письмо інакше.

Ось так і пішла боротьба: Серби хотіли сильного зцентралізованого уряду в Білгороді, який вмів би зливати край в одну одноцільну масу. Хорвати, вважаючи себе висше розвиненими культурно від Сербів, добивалися автономії, яка в устах деяких провідників доходила майже до повної державности.

Боротьба дійшла до того, що минувшого червня провідника Хорватів ранено смертельно в парляменті. Від тоді хорватські посли відїхали з Білгороду, пообіцявши не вертати, поки не буде привернена конституція та не будуть заряджені нові вибори. У грудни в Загребі прийшло до заворушень між Сербами й Хорватами. Заходи короля полагодити суперечку не вдалися. Гризня між народами дійшла майже до горожанської війни. Нові вибори до парляменту ледво чи булиби принесли зараду.

На сповнення хорватських домагань уряд не міг пристати. Тому він і рішився попробувати полагодити справу при помочи диктатури. Через розвязанне парляменту Хорвати зі Сербами не мають де сваритися. Але чи від сього сеї сварки не стане? Ледво, чи не стане. На верха її видно не буде. Світ про неї знати не буде. Але вона буде далі існувати, поки Югославія не вдоволить бажань Хорватів або — не розвалиться.

БОРОТЬБА ЗА СВОБОДУ ВИБОРІВ

Дивним стає, коли в часи розцвіту демократії доводиться говорити, що в нормальному державному життю право людини на свобідний вияв своїх політичних переконань переслідується жорстоко в країнах, що здається мусілиб цю свободу особливо толерувати. Коли свобода політичних переконань, а головно виборів забезпечена в парляментарних країнах, то ще більше вона мусить бути забезпеченою народови, де ніби той нарід сам править, де він творить всю свою владу, починаючи із самих низів аж до вищої державної влади. Маємо тут на думці країну, де ніби то панує радянська влада робочих та селян.

В країні, де говориться про забезпечення всіх прав робочого народу, звичайно впершу чергу мусить бути забезпечене право свобідного вибору органів своєї влади. Право свобідних виборів забезпечується лише таємним голосованням. Тоді голосуючий вибірає того, кого він бажає. На нього не впливає жаден страх, що його голосовання комусь не буде подобатися, ні не буде він запобігати голосованням чиєїсь ласки. Таємне голосовання забезпечує свобідний вияв волі людини. І коли державна влада знає, що вона відповідає інтересам більшости населення своєї держави, вона ніколи не стане боротися проти таємного голосовання. Їй не треба вживати свого впливу, чи впливу своїх урядників та прибічників на голосуючий нарід, щоб він віддавав свої голоси лише за кандидатів влади, чи за її прихильників.

Зовсім друге, коли влада боїться за своє становище, бо знає, що нарід її ненавидить, яка знає, що населення, над яким вона панує, лище чигає на те щоб в якийнебудь спосіб позбавитися опіки ненавистної йому влади. І коли такій оліґархічній чи автократичній владі не достає сили отверто сказати свойому народови, що він позбавлений всіх прав, бо позбавлений основного права свободи виборів, то тоді всякими засобами фалшуються вибори, чи заводиться така система, що є лише користною для пануючої кліки.

Таке ми спостерігаємо по всіх самодержавних монархіях, чи псевдо-парляментарних державах. А особливо це виявляється яскраво там, де панує диктатура. Ось приклади з новітніх часів історії:

Захопив владу Мусоліні і першим ділом позбавив населення Італії права свобідних виборів, а згодом і парлямент замінив призначеними аґентами фашистської партії. Зробив державний переворот Прімо де Рівера й негайно розігнав парлямент і поховав всякі свобідні вибори в Еспанії. Оголосив себе диктатором король Югославії, також відразу розігнав парлямент і всі инші виборні органи місцевої державної влади.

Так завжди поступає кожна диктатура, кожен узурпатор влади, чи то він буде в одній особі чи колектив певної групи або партії. Вже саме проголошення й впровадження диктатури робиться тому, що узурпаторська влада згори знає, що вона не користується довірям більшости населення, а зберігає владу в своїх руках лише спираючись на силу, спираючись на захоплені апарати влади та на своїх прибічників.

Бачимо, що в бувшій Росії панує большевицька диктатура, яку вони називають диктатурою комуністичної партії. Але безперервна боротьба в самій партії показує, що ця диктатура зводилася колись до невеликої партійної „головки", а тепер перейшла до одної особи, до ґенерального секретаря партії. Большевицька диктатура так само, як і всі инші, все одно як вони називаються й в які часи існували чи існують, скасувала свободу виборів. Поруч з иншими свободами, що їх виборола російська революція після повалення царату, большевики скасували основну свободу всіх народів, а саме таємні вибори органів державної та місцевої влади. Звичайно, большевики будуть говорити, що це вони зробили не з тих мотивів, якими руководяться Мусоліні, Прімо де Рівера, король Александер, чи деспоти минувшини, щоби втриматися при владі й панувати над пригніченим народом.

Коли большевики є дійсно владою робітників і селян, то нема чого їм боятися свободи виборів, бо населення Совдепії складається на 95% з селян та робітників. Отож при свобідному голосованню звичайно вони віддадуть свої голоси тим, хто дійсно забезпечує їх інтереси.

АКАДЕМИК М. С. ГРУШЕВСЬКИЙ ПРО ПОДІЇ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

На врочистім засіданні Історичної Секції ВУАН, присвяченому 20-річчю „Записок Українського Наукового Т-ва в Київі", виголосив промову акад. Грушевський, з якої уривки подаємо:

„Усі наші сьогодніщні згадки обертаються навколо братерського співробітництва України Наддніпрянської і України Наддністрянської. 1873 р. заходами й силами обох частин України у Львові заложено Т-во ім. Шевченка, як постійну резерву проти нападів російського царату на український рух. Цей плян виправдав себе — львівське товариство стало за ґрунт українського національного життя. Коли надійшов час можливости перенести осередок наукової думки до старого історичного центру України — Києва, тут заклали наукове т-во силами — знова таки — обох частин України, а матеріяльною й моральною підтримкою галицьких друзів. Отож ми малиби спільно святкувати 20-річчя Київського Наукового Товариства та в перспективі 55-річчя Львівського Т-ва ім. Шевченка. Та наше свято забарвлено страшними подіями на Західній Україні, в другім історичнім центрі — у Львові".

Відтак Грушевський переказує перебіг звісного погрому у Львові, відчитуючи місця з приватного листа, які ілюструють кріваві масакри українського населення та демолювання українських інституцій.

„Ось який вийшов фінал — говорив дальше Грушевський, усіх балачок, що Польща забезпечить розвиток української культури, ось за яких страшних умов засуджено жити Західній Україні. Очевидно, що за таких же умов перебуває ціла третина українських земель під окупацією Польщі, Румунії, Чехословаччини. Подиву гідна героїчна витревалість тих, хто, не зважаючи ні нащо, дбає продовжувати справу української культури.

„Усі наші привітання сьогодня летять до них, звідси, з Києва, великого центру української культури, Української Соціялістичної Республики, з міста, де твориться нове культурне життя українського народу. Ми знаємо, що наші брати, які стогнуть тепер під страшним ярмом, страждають за солідарність з нами, за їхнє почуття єдности, за те, що вони не зрікаються звязків з нашою визволеною робітничеселянською Україною.

„Культурний розвій на Західній Україні не може йти наперед, отже ми маємо працювати тепер не тільки за себе, але й за них. Для культурного обслугування Західної України потрібний щільніший звязок з нею, потрібні сприятливі його обставини.

„Наше засідання — кінчив Грушевський свою промову — має бути за заклик до спільного співробітництва в часи західно-українського лихоліття, до культурної підтримки її, аж поки підяремна Західна Україна не зеднається з Радянською Україною в одне цільне, неподільне тіло".

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЯНҐСТАВН, О. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 20. січня, зараз по Сл. Божій, в церковній гали на Вест Райен Евені. Кождий член повинен прибути на цей мітінґ. Уряд на 1929 рік є слідуючий: Іван Рудик, предс.; Стефан Баца, заст.; Федьо Нановський, кас.; Петро Качмар, заст.; Іван Кравець, секр.; Захарко Ґнатів, заст.; Петро Ґерґель і Андрій Пірко, кострольори. Члени, котрі виїхали з місцевости, мають прислати свою належитість до мітінґу до секр. відділу: John Krawec, Box 31, Girard, O. — Іван Рудик, предс.; Федьо Нановський, кас.; Ів. Кравець, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Вас. Великого, від. 214, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 20. січня, в год. 2-ій пополудни в гали парковій, 29 So. Halsted St. Обовязком є кождого члена явитися на означений час, бо буде справозданне за 1928 рік, вибір уряду на рік 1929 і инші справи до полагодження. — Николай Гладкий, голова; Василь Зеліско, касієр; Іван Паславський, секретар.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Запорожська Січ, від. 385, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 20. січня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній ріг University і Sixth Ave., N. E. Є кілька важних справ до полагодження, котрі інтересують всіх членів. Також слідуючі мітінґи будуть все відбуватись в трету неділю в місяци. Уряд на рік 1929 є слідуючий: Онуфрій Шабатура, предс.; Йосиф Ґреськів, секр. фін.; Лука Харчишин, секр. рек.; Василь Рефцьо, касієр. — Йосиф Ґреськів, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, подає до відома всім своїм членам, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 20. січня, в годині 2-ій пополудни, в Укр. Нар. Гали, 1944 W. Erie St. Обовязком є кождого члена явитись на сей мітінґ, бо маємо важні справи до полагодження. Контрольна комісія дасть звіт за 1928 рік. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги, бо інакше будуть суспендовані. Проситься тих членів, котрі ще не заплатили за календар, щоби принесли на сей мітінґ. На мітінґу будеться принимати нових членів без вступного, тому проситься членів привести зі собою нових кандидатів. — Павло Хомин, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Василія Великого, від. 229, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 20. січня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів явитись, бо буде вибір уряду на рік 1929. Також проситься довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости. Кождий член повинен дати свою жертву на Сиротинець при У. Н. Союзі. — Н. Дочич, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Усп. Пресв. Богородиці, від. 123, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 20. січня, в год. 1-ій попол., в гали церковній на Семій ул. Проситься всіх членів прибути на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Контр. комісія дасть справозданне, по чім відбудеться вибір уряду на 1929 рік і другі важні справи. Будемо принимати нових членів без вступного, тож приведіть своїх знакомих і приятелів та вписуйте свої діти до своєї організації. — Мих. Волощук, предс.; Дм. Дран, кас.; Ник. Піціль, секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. Тов. Згода, від. 20, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. січня, в годині 1-ій попол., в Укр. Хаті, 2240 Ґрейлінґ ул. Буде справозданне фінансове за 1928 рік і інші важні справи. Проситься членів явитись точно в означений час. На 1929 рік зістали вибрані слідуючі урядники: Йосиф Годяк, пр.; Дмитро Васько, заст.; Іван Крупка, фін. секр.; Ів. Заблоцький, рек. секр.; Данило Рубаха, кас.; Мих. Чорній, заст.; Матвій Прихітко, Мих. Миськів і Олекса Брунець, контр. комісія. Антін Красіцький, Григ. Миськів і Адам Семчук, догл. хорих. — Дм. Білик, пр.; Матвій Прихітко, рек. секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Секретар відділу 288 подає до відома, що мітінґи сего відділу будуть відбувати в кожду першу неділю по пятнайцятім, а не в суботу, як було подано в Свободі з 9-го січня. — Іван Малицький, секр.

Michael Kotsyubinsky.

BY THE SEA.

From the Ukrainian by R. V. Orlans.

3)

...Struggles under the fog like an infant under its covers, then suddenly throws it off... The long torn pieces of fog creep up from the sea, they caught in the mosque, envelop the village, creep into the house, settle on one's heart, shut the sun out from one's view...

O-la-la... O-na-na...

She often comes out on the flat roof of the coffee-house, leans against the tree and watches the sea... No, not the sea — she watches the red kerchief on the head of the stranger, as though hoping to see his eyes, — those large black burning eyes she sees so often in her dreams... There in the sand above the sea blooms now her favorite red mountain-flower...

O-la-la... O-na-na...

The stars hover over the earth, the moon over the sea...

— — — — — — — — — —

"Do you come from far away?"

Ali turned with a start. The voice came from the roof, and he lifted his eyes.

Fatima stood under the tree, the shade of which fell also upon Ali. He blushed and stuttered, "Fr-r-om Smyrna, very far away..."

"I am from the mountains."

Silence.

The blood rushed to his head like an ocean wave and his eyes were captured by the Tartar woman, who held them hypnotically.

"Why did you come to this place? Are you lonely here?"

"I am very poor — not a star in heaven, not a stem on earth... I am earning my living..."

"I heard you play..."

Silence.

"...Jolly... In my home in the mountains is very lively... music... girls... weddings... we have no sea there, have you?..."

"Not very near."

"No? And its sighs do not penetrate your very house?"

"No. Instead of the sea we have a lot of sand... The wind carries the hot sand and piles it in high heaps, like camel's hunches... There..."

"Sh-sh!..."

Suddenly, as though by accident, she revealed her white delicate face and lifted a finger with a painted nail to her full red lips. There was not a soul to be seen around. Only the sea, as blue as sky, was watching them.

"Aren't you afraid to talk to me, hanim? *) What will Memet do if he sees us?"

"What he will find necessary."

"He shall kill us when he sees us."

"As he will please."

— — — — — — — — — —

The sun did not rise yet, but some of the Yaila peaks were already aglow. The dark rocks hung gloomily, the sea lay under a gray cover of sleep. Nurla was descending Yaila and almost ran after his buffaloes. He was in such haste that he did not even notice that a stack of fresh grass moved down from the wagon upon the backs of the animals. The black buffaloes wiggled their hairy hunches and turned toward their home, but Nurla changed their direction and stopped at the coffee-house. He knew that Memet slept there and opened the door.

"Memet, Memet, come here!"

Memet jumped up rubbing his sleepy eyes.

"Memet, where is Ali?" asked Nurla.

"Ali... Ali... somewhere here," and, he looked at the empty benches.

"Where is Fatima?"

"Fatima? She is asleep!"

"They are in the mountains."

Memet looked at Nurla, walked through the room and looked out of the window. The buffaloes stood on the road with the grass all over them; the first rays of the rising sun shone on the sea.

Memet turned to Nurla, "What do you want?"

"You lunatic... I am telling you that your wife has run away with the Turk, I saw them in the mountains on my way from Yaila."

Memet's eyes were now bulging out of their sockets. He pushed Nurla aside, ran out of the house, and limped up the stairs. He searched all his rooms and ran out to the roof. Now he really looked like a lunatic.

"Osman!" shouted he in his hoarse voice, "Kali! — Jepar! — Bekir! come here!" He turned from side to side and called for help as though there was a fire.

"Usien! Mustafa!"

The Tartars awoke and were now appearing on their roof while Nurla helped along: "Assan! Mamaut! Zekeria!" called he on top of his voice.

The alarm flew over the village, reached the houses in the high mountains, ran down, jumped from roof to roof and gathered the people. Red caps were appearing everywhere and ran along narrow paths towards the coffee-house, Nurla explained all to them.

Memet red and tireless silently looked around him and jumped off the roof like cat. The Tartars were all excited. The relatives, who only yesterday split each others heads, were all united now by a feeling of injustice. It reflected not upon the honor of Memet only, — the honor of the whole race was outraged. A nasty Turk, a pauper, a mere servant and vagabond! It was an unheard of thing. And when Memet brought out of the house a long knife, the one he used for slaughtering sheep, and stuck it resolutely into his belt, — the Tartars were all ready...

Lead!

(To be continued.)

*) Housewife, mistress.

Аркадій Аверченко.

„АНҐЛІЄЦЬ".

Сидів на лавочці в тіни крislатого дерева, із задумою на расовому славянському лиці, з виразом людини, що богато читала, богато передумала. Ця обставина відразу настроїла мене до нього прихильно, ба навіть притягала.

Я сів біля нього на лавочці і зараз міг ствердити, що я занадто поспішився, коли означив національність незнакомого, що, як виявилося, у великій задумі перелистозував журнал „Ди Тетлер".

— Ду ю спік інґліш, сер? — питаюся ввічливо, знімаючи капелюх.

Тамтой із счудуванням видивився на мене.

— Що такого?

— Ах, перепрашаю дуже, я взяв вас за Анґлійця. Та мене виправдує велика симпатія, яку чую для Анґлійців. Я все не міг надивуватися ґенієві раси, що міг видати зі себе як містику Розетія, так будь що будь трохи за тяжку помисловість Велса.

— Скільки видати? — перебив мені незнакомий.

— Містику Розетія з Велсом.

— Мі...ністер?

— Хто? Розеті? Алеж ні, плястик. „Ее, — подумав я собі. — Щоправда інтеліґент, але в англійськім малярстві, то якось не тее".

— Я міг би інакше порівнати анґлійські контрасти — ввічливо пояснюю свому співбесідникови. — Ґвайтчепел лучиться з Пікаділи, понурий Мідл-Павн із Армією Спасения, Джером із Джеком Лондоном.

— Знаю, знаю — догадливо сказав інтеліґент — Лондон, це таке місто.

— Ні, прошу вас, я мав на думці Лондона, американського письменника. Абож то ви не знаєте навіть його оповідань із Клондайк?

— Чого?

— Боже, про Клондайк, на Аласці.

— На якій ласці?

— Аласка? Хіба ви не орієнтуєтеся в ґеоґрафії підбігунових країн?

— Даруйте, яких країн?

— Ради Бога, візьміть у руки який будь атлас.

— Алеж, пане, такі тепер часи, де мені купувати таку дорогу матерію, як атлас?

— Ну, ну, ви не абиякий профан!

— Це також не Профан, але Втюжків називаюся. Федір Миколаєвич Втюжків.

Я дав спокій всякій товариській етикеті тай питаюся:

— Ласкавий пане, а знаєте, що це таке складня або етимольоґія?

— Якось не мав я нагоди стрічатися з цим — зітхнув незнакомий. — Часу, пане, тай нагоди не було. Ах, часи, часи! Я, знаєте, того в службових справах... В адміністрації працюю.

— Тож як це сталося, що читаєте „Тетлер".

— Що читаю?

— Журнал, що його бачу у ваших руках!

— Читаю? — дивується інтеліґент. — Алеж я по французьки ні в зуб! По нашому, чому ні, але й це найрадше, коли писане товстим друком.

— Тож навіщо ви, до чорта, куняєте над анґлійським журналом?

— Ага, то про це розходиться! — здогадався інтеліґент. — Я не куняю, пане, лише собі калькулюю, чи вистане цього на виклеєння куферка. Бо то, бачите добродію, шпарами і тарган може дістатися до середини.

—o—

Приємно часом поговорити з братньою душею про ніжну містику Розетія, про цікаві контрасти, що є прикрасою бритійської раси, про натхнення автора „Мартина Едена", вкінці про це, як апольоґети Берн-Джонса вміють рівночасно захоплюватися велсівського „Війною світів".

Тоді на душі стає лекше.

Поділ праці.

— Ну, якжеж тобі живеться в подружі?

— Маю знаменитий поділ праці з моєю жінкою. Передполуднем робить вона, що сама хоче, а пополудни роблю я, що вона хоче.

—o—

Івась: Мамо, в ґазеті є оголошення, що управа театру пошукує статистів. Що то значить?

Мати: Це такі люди, яких поставлять на сцені і вони нічого не мають говорити, ні словечка.

Івась: То була би добра посада для нашого татка.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Концертовий виступ І. Стешенка.

Для співака такої величини як І. Стешенко є звичайною річю чути похвали одушевлення з його виступів. Та для робітника не є звичайною річю чути оперового співака, тай ще в його рідній мові і пісні. Тому то і те надзвичайне задоволення присутних, що чули спів Ів. Стешнка, змушує мене подати і мою замітку до преси.

Івана Стешенка як співака столичних опер ожидав я бачити гордого зі своєї слави. Він дійсно імпозантний своєю величиною, фізичною будовою. Але гордости в нім ні сліду. Зявивсь на сцену, глипнув оком на салю і публику, і просить, щоб на салі засвічено більше світла, бо за темно. Дальше сповіщає, що відспіває пісню „Минають дні, минають ночи", слова Т. Шевченка, музика Заремби. Лагідний і добродушний український голос; махнув рукою до акомпаніятора, що сидів при фортепяні, і пісня полилась... Тужлива, сумна, як той пожовклий лист осінню. А дальше що? Дальше співак змушує нас своїм голосом і гірко-болючим видом на лиці пережuвати болі Т. Шевченка і всієї многострадальної України. Закінчив. А на лици ще видніє страшна резиґнація, що коли нема доброї долі, то щоб була така зла, щоб потрясла основами світа...

Присутні з жадобою ловили кождий тон, мов той голодний, що допавсь до такої смачної страви, яку перший раз їсть у своїм життю.

Були і такі, що, як звичайно, прийшли подивитись на „триятер".

І так коло мене сидів чоловічок, від якого таки дуже заносило „муншайном", закислі його очи склеювались до сну, а губи жували ґуму. Мимо того, коли І. Стешенко співав, він собі потягав за ним. Я йому звернув увагу, щоб дав спокій не співав, але так якби горохом об стіну. Позаду нього сиділи дівчата-підлітки. Одна з них сильно штовхнула його в шию. Досить нечемний поступок. Але й то не помогло.

Мимо того, що між присутніми було досить дітей, спокій був захований.

Але зате під галею, в бейзменті творилось ціле пекло. То американська Польща грала в білярд і чим могла, тим пакостила. Не помагали кількакратні просьби. Ґуркотіли, товклись, кричали наче дикуни, гідні своїх старокраєвих браці. Було вже ганьбою лізти до них, платити за галю, щоб вони устроювали собі таку насмішку.

Тому рік сиракюзькі Українці зійшлись разом, щоб поговорити, як то можна побудувати український дім. Було то в брудній ґалі Поляка-шинкаря. І той панок так насміявся з тих наших людий, що коли спеціяльно запрошений бесідник дійшов десь до половини своєї бесіди, то той загасив світло. То гасячи, то ніби направляючи, бігав він і махав руками, що нібито не знає, що сталося.

До якоїб ми партії не належали, крайна пора плюнути на ті чужі закамарки і не давати себе на кпини за свої гроші.

Вертаючись до концерту треба замітити, що ті ріжні додатки до виступу І. Стешенка, як деклямація, словесна довга інтродукція і таке саме довге закінчення відбились уемно на самім виступі І. Стешенка. Я не хочу сказати, що деклямація була зле віддеклямована, але вона була не на місци. Так само розтяжно, змішуючи богато ріжних питань в одно, закінчив бесідник той виступ. Виступ хору, коротке пояснення до виступу І. Стешенка й уміле закінчення булиб далеко красше зробили вражіння, як ті ріжні деклямації, вступи, закінчення мистецько - соціяльно - політичні, подяки, тощо.

Сам виступ Стешенка вже говорить за себе. Коли присутнім подається висше мистецтво, то не треба його аж так дуже звязувати з річами, які чуємо і бачимо що-дня.

Присутний.

ВІДГОМІН ЛЬВІВСЬКИХ ПОДІЙ НА ЗАСІДАННІ СЕСІЇ ВУЦВК-У.

Дня 29. листопада на вечірному засіданні сесії ВУЦВК-у депутат Київщини Кодієв виступив з такою заявою:

„Ми на свої очи бачили, як на Україні живуть і розвиваються національні меншости. Тут представники Греків, Німців, Поляків розповіли нам про успіхи в усіх галузях господарського і культурного будівництва, що вони їх дійшли за час існування радянської влади. Так само ми на практиці переконалися в успіхах нашої української держави, в успіхах розвитку української культури. В той саме час за кордоном, в сумежних з нами країнах живуть 8 міл. наших братів-Українців під кормигою польського фашизму.

„Підчас підписання мирного рижського договору між нами і Польщею остання в артикулі 7. зобовязалася забезпечити права Українців, що живуть по той бік кордону. Щож ми маємо на ділі? Недавно наша країна з великим обуренням довідалася про нечуване порушення арт. 7. рижського договору. У Львові польські фашисти зруйнували українську культуру і вчинили розгром українських культурних установ, розгром, що нагадує нам царські погроми з 1905-1906 років.

„Зруйнування українських культурних установ підчас львівського погрому дуже великі; ці зруйнування значно більші, ніж підчас імперіялістичної війни. Я не можу миритися з таким становищем українського населення в Польщі. Я запитую уряд, яких він ужив заходів до оборони явно порушених польським урядом зобовязань рижського договору?"

З відповідю на інтерпеляцію, з доручення президії сесії, виступив Петровський, який сказав:

„Я дуже добре розумію ваші почуття, бо подібніж почуття охопили всю нашу країну, весь наш трудящий люд. Могутньою хвилею обурення прокотились по всій УСРР протести останніх подій на Західній Україні. Що дня президія ВУЦВК-у одержує безліч телеграм-протестів і закликів реаґувати на львівські події; що дня мені доводиться приймати делеґації, що підносять перед урядом УСРР цю справу.

„Але якіб не були глибокі ваші почуття обурення проти гноблення української людности на Західній Україні, якеб глибоке не було наше співчуття нашим поневоленим на Зах. Україні братам, однак уряд УСРР як і уряд СРСР стоять на позиціях зберігання миру. А ці позиції, перш за все передбачають виконання міжнародніх договорів. Тому я прошу дозволити нам це питання з обговорення на цій сесії зняти й поставити його на обговорення в іншому порядкові, передбаченою практикою міжнародніх взаемин. Ми не забуваємо, що 7. арт рижського договору з Польщею забезпечує охорону вільного національно-культурного розвитку українського населення в Польщі і на Західній Україні. Отже ми певні, що наші органи керівництва зовнішними взаеминами зуміють вжити відповідних заходів".

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

СЕН ЛУІС, МО.

З віча на Рідний Край.

З приводу листопадових подій у Львові, які опричинили польські хуліґани на спілку з польською владою, запротестував Український Горожанський Клюб в Сен Луіс, Мо., на протестаційнім вічу дня 2. грудня 1928 в той спосіб, що зібрав $211.35, які поділено на три фонди: $100 на Дім Інвалдів у Львові, $50 на Рідну Школу, $50 на боевий фонд і вислано через Обєднаннє в Филаделфії до старого краю.

Спис жертводавців: Сестрицтво Любов (323) $25, Братство св. Володимира (179) $25; по $5: Андревс В., Білик В., Борусевич М., Добромильський М., Левицький С., Кондрат М., Кульчицький М., Місал Ф., Петровський М., Телевич М., Щипляк В.; д-р Клим Н. $3; по $2.50: Лесів Тася, Лесів П.; по $2: Добромільський Ів., Кліщ М., Коваль М., Лоґуш В., Павлишин Й., Патент Ст., Слонський М., Шпить Т., Ялечко Д., Яцечко Й.; по $1.50: Добромільська Юстина, Савіцька Анна, Гатлан Ів.; Дмитрак Іл. $1.25; по $1: Бартіш М., Борусевич Анна, Василюка Ю., Владика Т., Волянський М., Волянський Ст., Викрикач Й., Гнатів Т., Ґолдак Анна, Ґолдак В., Ґромоцька Анна, Ґромоцький Ол., Дмитришин М., Дмитрик Анна, Дусановський П., Федчак М., Чайковська Агафія, Чулик М., Чулик П., Ярема П., Єзуско Текля, Єзуско М., Харів М., Хлопик Й., Хомик Анна, Якімів Катерина, Іванів Лука, Квасний М., Кордоновий Д., Козак Агафія, Коцінський О., Круповський М., Кулик Д., Кузів М., Левицький М., Любчин Іл., Лесик П., Марціновський Ем., Музичка Д., Микуляк Ю., Онуфрей Н., Озімка Ів., Павліковський П., Патент Марія, Паращак В., Паращак М., Пасічник Ол., Пилипчук Ст., Пирожак Гр., Петришин В., Поцілуйко Марія, Робак Тома, Салабай Гр., Собко Н., Стефанів Й., Стеців М., Стецик Ст., Стадник М., Шкільний Он., Шамков Ст., Шпаковський В., Щупляк Параня, Трунко П., Тустановський В., Зелінський В.; дрібними датками $6.60.

Разом $211.35. Розділено: Дім Інвалідів у Львові $100, Рідна Школа в старім краю $50, Боєвий Фонд $50; видатки віча $8.21. Разом $208.21.

Остає в касі $3.14.

М. Петрівський.

—o—

МИКИЗ РАКС, ПА.

На „Просвіту" і Інвалідів.

Недавно зібрано в нас $210 на Рідну Школу, а коли прийшли вісти про ляцькі звірства в ріднім краю, наша громада запротестувала проти тих звірств новими жертвами.

Підчас панахиди за поляглих героїв о. Кульматицький виголосив дуже гарну проповідь, по якій зібрано $31 на інвалідів.

Наше патріотичне Братство св. Володимира, від. 91 У. Н. Союза зложило $25 на покриття тих шкід, що їх ляцькі варвари нанесли в листопадові дні нашій „Просвіті" у Львові, а $25 призначило товариство на боевий фонд, щоб виховувати нових борців для боротьби за нашу самостійність.

Підписаний зложив $4. по $2 на „Просвіту" і на газету „Сурму".

Разом вислано до Обєднання $85.

Андрій Гальчак.

—o—

НЮАРК, Н. ДЖ.

З ювилею на Боевий Фонд.

Товариство імени Богдана Хмельницького, від. У. Н. Союза, обходило двацятьлітній ювилей свого істнування. З тої нагоди ухвалило воно виасиґнувати з каси $25 і призначити на боєвий фонд.

Гроші вислано до краю через Обєднанне.

З. Літовинський, предс.

—o—

ДЕТРОЙТ (ГЕМТРЕМК), МИШ.

Пмірне Братство.

Ціла наша громада мусить признати, що місцеве Братство св. Архистратига Михаїла і всі його члени тішаться загальною симпатією тому, що все у всякій народній роботі беруть участь, а у всіх жертвах на рідний край стоять завше на першому місці. Ось і тепер з приводу ляцьких погромів у Львові виасиґнувало воно з каси $50 і призначило на покриття нанесених Ляхами шкід. А зібраний серед членів народний податок в сумі $51 призначено $25 на інвалідів а $26 на боєвий фонд.

Разом $101 вислано до Обєднання у Филаделфії.

Д. Рубаха, секр.

—o—

АЛЕНТАВН, ПА.

З мітинґу на Рідний Край.

В нашій громаді згода і єдність. Ми навчилися більш ненавидіти ворогів як своїх братів. Тому і лекше в нас перевести всяку допомогову політичну акцію. В тій народній праці бере завсіди ревну участь і місцеве Бр. Н. З. Пр. Діви Марії. Ось тепер на річнім мітинґу жертвувало воно з каси $20, а члени зложили між собою $4.45. Разом вислано до Обєднання $24.45 і призначено по половині на інвалідів і боевий фонд.

Ми віримо, що наш лев зість таки польську ворону та що наш синьо-жовтий прапор таки засяє у Львові. Тому будемо протестувати і збирати жертви так довго, доки земля наша не стане вільною.

Жертвували: Ілія Сокальський 50 ц., а по 25 ц.: З. Позібаньчук, К. Сивий, М. Колодій, Л. Хома, А. Залуцька, І. Заяць, А. Максимюк, Д. Яремій, П. Олекса, І. Гришко, М. Перон, О. Крайник, А. Ващишин, М. Олійник, а Ева Пітух 20 ц.

Л. Хома.

—o—

ДЕСЛОДЖ, МО.

З забави на Інвалідів.

Дня 25 листопада відбулася заходом гром. Григорія Павлюха забава, на якій на зазив гром. Ґреськова переведено збірку на інвалідів.

Зложили по $1: Й. Ґреськів, Марія Ґреськів, Г. Павлюх, І. Була, С. Патен, Т. Кондрат. Н. Поцілуйко, Н. Паращак, П. Міщурак.

Разом відослано до Обєднання $9. Кромі того зібрано ще при панахиді по поляглих героях, яку відправив о. М. Яцкевич.

—o—

САВТПОРТ, КОНН.

На Рідний Край.

З нашої громади вислано до Обєднання $55 з призначенням на допомогу нашим інвалідам у Львові. На ту суму зложилися слідуючі жертви: $33 зібрано на листопадовім святі, $16 зложило Укр. Запомогове Товариство в Савтпорт, а $10 Тов. ім. Т. Шевченка, від. 84 У. Н. Союза. Розходу було $4. $55 вислано до краю через Обєднаннє.

Петро Дудко, сек. 84 від. УНС.

—o—

БРІДЖПОРТ, ПА.

З Листопадового Свята на інвалідів.

Дня 25. листопада відбулося в нашій громаді листопадове свято. В укр. кат. церкві св. Петра і Павла о. Бартош відправив панахиду за поляглих героїв і виголосив патріотичне слово. Підчас панахиди збирано жертви на інвалідів. Вечером о год. 7. відбувся концерт, на якім святочну промову виголосив рівнож парох о. Бартош. Місцевий дякоучитель Петро Мартинюк відспівав декілька пісень з шкільною дітворою. Деклямувала шкільна учениця Йосифина Кушнір, а п-ні Михайлина Довгань відспівала сольові точки. Виступав і хор під орудою п. Мартинюка.

На святі зібрано на інвалідів в краю $24.90, а на панахиді $7.37. Разом вислано до Обєднання $32.27.

Жертвували: о. Е. Бартош $2; по $1: Ів. Довгань, Й. Муц, Ю. Кушнір, Г. Бурий, М. ваницький, Т. Голубенний, Ів Буката, М. Чернецький, Г. Шибал, В. Пухта, М. Козак, П. Мартинюк, П. Вовк; по 50 ц.: Йосифа Кушнір, Ст. Годик, Анна Ріпа, М. Вовк, Ст. Шимра, В. Степаняк, Ст. Вільчинський, Марія Кухта, М. Влох, Евдокія Шибал, М. Довгань, Ів. Бурий; Ксеня Мудра 35 ц.; по 25 ц.: В. Довгань, Л. Довгань, Й. Шибал, О. Гнидович, Іваницька, Гуцуляк, Анастазія Шараварка, Анна Щурак.

Іван Ґрудзінський.

—o—

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Українські жінки для інвалідів.

В нашім місті знайшовся гурт українських жінок, що прийшов до того переконання, що і українській жінці треба бути зорґанізованою і творити свої власні жіночі орґанізації, де українська жінка знайшлаб відпочинок по своїй праці, а разом з тим і могла дещо почути такого, що поширилоб її знання та світогляд. До того перед українською жінкою виростають тут що раз то нові проблеми, звязані от хоч би з вихованнем наших тут роджених дітей. Все ту булоб добре обговорювати спільно.

От тому завязався в нас Українсько-Американський Жіночий Клюб. Управа Клюбу, до якої входять між іншими: Анастазія Костів, предс.; Анастазія Шмокалюк, секр.; Катерина Бура, кас.; і другі, докладають всіх старань, щоб причинитися до оживлення життя нашої громади. На Великодні Свята влаштували вони минулого року гагілки, щоби показати молодому поколінню багатство нашої народної культури. Клюб урядив рівнож і вечеру, з якої дохід призначив для інвалідів, але та вечера не дописала так, як цего жінки надіялися. Видно, що ще не вміє наш загал оцінити ваги такої орґанізації. Та вірмо, що відносини поправляться, а наші жінки громадно підопруть ту свою, таку корисну орґанізацію.

Клюб переслав рівнож і свою жертву на будову дому інвалідів. Саме недавно вислав до Обєднання $50.

А. Я.

—o—

КЛІВЛЕНД, О.

Діти збирають на Рідну Школу

На іменинах гром. М. Гумніцького занялися школярі С. Сорочак і Ю. Ґолден збіркою на Рідну Школу в краю. Жертвували: М. Гумніцький $1; по 50 ц.: Н. Ґольден, М. Вербинський, Д. Ґрапський, Ст. Когут, М. Катороіш, Ю. Ґольден; по 25 ц.: Т. Садовський, Р. Сорочак, Т. Барнет, М. Садовський і І. Проців. Решта дрібними. Разом вислано до Обєднання $5.20.

СЛИКВИЛ, ПА.

З хрестин на інвалідів.

У нашого громадянина Івана Ґоґната відбулися хрестини, на яких за покликом гром. В. Буртика зібрано $8. Комітет мав у себе з минувшої збірки $4.55. Разом вислано до Обєднання на інвалідів $12.55.

Жертвували по $1: В. Буртик, Анна Буртик, І. Ґоґнат, Т. Яким, Катерина Яким, М. Мицак, Катерина Мицак, а по 50 ц.: Олена Ґоґнат і Марія Кіч.

У нас в Сликвил мало Українців. Нам тяжко скликати віче, бо це вже великі видатки. Але попри те все ми можемо бути добрими Українцями. Щоби дати допомогу інвалідам, не треба ждати аж на палкі промови. Вистарчить доброго серця.

З новим роком виберім сталий комітет, котрий займався би збіркою ча народні цілі через цілий рік і тоді бувби порядок і було би кому кожду справу припильнувати. Чи в нас хрестини чи яка друга забава, памятаймо на рідний край і на боротьбу з ворогами нашого народа. Складаймо жертви на ту боротьбу, а вже тим зробимо добре діло.

М. Мицак.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за грудень 1928 р.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Буквaш Вінцентій.
В. 5. Яковіцька Марія, Табака Марія, Сененько Григорій.
В. 7. Сабульська Анна.
В. 15. Хомицький Теодор.
В. 23. Варро Анна.
В. 33. Пухір Зофія, Волошин Катерина, Брицька Параска, Масна Катерина, Синкович Зофія, Табінська Анна.
В. 36. Гарбуз Таша.
В. 40. Салінська Анна.
В. 42. Безпалко Василь, Криховець Мирон.
В. 46. Стасюк Ципріян.
В. 65. Нагребецька Юлія.
В. 81. Бойко Кароль.
В. 83. Запоточна Анна, Запоточний Микола.
В. 86. Стахнів Теодор.
В. 90. Смоляк Стефан, Волос Теодор.
В. 91. Хрущ Теодор, Хаць Михайло.
В. 94. Николин Павло.
В. 96. Зенчак Микола, Зенчак Розалія.
В. 99. Баловська Марія, Лукач Григорій, Лукач Катерина.
В. 102. Мохнач Василь, Павлечко Михайло, Попович Іван, Стрельбицький Йосиф.
В. 104. Миколаїв Михайло.
В. 105. Борис Стефан.
В. 106. Павлюк Григорій.
В. 108. Фургалич Микола.
В. 112. Мешишин Марія.
В. 119. Мулярчик Марія.
В. 120. Деленко Ева.
В. 124. Бала Олекса, Зварич Іван.
В. 133. Каращ Михайло, Вессен Текля.
В. 134. Волянська Марія, Задляк Марія.
В. 135. Орехоцький Андрій.
В. 147. Саврук Зофія.
В. 155. Склепська Анна.
В. 159. Камінський Мирослав.
В. 163. Дуда Андрій.
В. 168. Василишин Тимко.
В. 170. Онуфрів Омелян.
В. 172. Біляцький Василь.
В. 175. Гоблак Стефан.
В. 179. Гопуш Василь.
В. 183. Волошин Михайло, Брицька Іван, Табінський Василь.
В. 187. Чупрун Тимко.
В. 189. Іванникович Анна.
В. 206. Бабій Василь, Бабій Параска.
В. 209. Мисяк Володимир, Шкурат Анна.
В. 217. Хмиляк Матвій, Роджер Василь.
В. 234. Грушка Володимир.
В. 236. Терпко Юрій, Терпко Катерина.
В. 242. Любянецький Михайло, Крива Михайло.
В. 245. Войцеховський Зигмунт.
В. 253. Ольшевський Михайло, Поливка Антін, Сарахман Марія, Світний Василь, Васько Катерина.
В. 258. Мудрик Марія.
В. 265. Мацьовський Стефан, Мацьовська Марія.
В. 270. Пігура Анна.
В. 273. Андрушків Василь, Кирик Анна, Кутяк Ксеня.
В. 275. Курило Михайло.
В. 276. Мільковик Іван, Столяр Стефан, Вітов Марія, Груна Теофіля.
В. 280. Запоточна Ольга.
В. 289. Щешь Михайло.
В. 291. Ядловська Олександра.
В. 305. Гайдамака Григорій.
В. 308. Картичак Андрій, Коробій Петро, Леснганич Василь, Юрків Іван, Селаник Стефанія.
В. 312. Костучек Іван.
В. 318. Демчик Анастазія, Черемис Параска.
В. 349. Біліда Василь, Грэмяк Адам, Малетин Михайло.
В. 350. Сарафин Василь.
В. 353. Гізько Михайло.
В. 357. Возьний Іван.
В. 358. Катинська Анна, Когут Зофія, Присташ Текля.
В. 361. Мігер Анна.
В. 363. Гумин Андрій, Тесті Катерина.
В. 364. Ладюк Теодор.
В. 372. Смоляк Сильвестер.
В. 381. Міздан Іван.
В. 383. Хома Анна, Климюк Федор.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 5. Кривчук Ігнатій.
В. 20. Дмитришин Петро, Барщовська Анастазія.
В. 32. Гутник Пилип.
В. 34. Камінський Іван.
В. 38. Сташек Марія.
В. 83. Крушинська Марія, Крушинський Іван.
В. 85. Паращук Данило.
В. 91. Олексишак Василь.
В. 98. Евапик Стефан.
В. 103. Савка Микита.
В. 131. Сулимчей Теодор.
В. 155. Бережецький Теодор.
В. 170. Лакович Михайло.
В. 175. Гайдук Василь.
В. 181. Дольний Іван.
В. 237. Коцюбан Пилип, Коцюбан Розалія.
В. 243. Грабінський Дмитро.
В. 245. Юзьва Василь.
В. 247. Іванко Василь.
В. 266. Пісьо Василь, Пісьо Анна.
В. 268. Мелиц Дмитро.
В. 269. Рудий Дмитро, Руда Марія.
В. 296. Паздур Іван, Скочиляс Павло.
В. 324. Филипчук Анна, Вишиванюк Анна, Вишиванюк Федор.
В. 336. Воробель Антін.
В. 338. Волос Михайло.
В. 352. Возняк Павло, Возняк Марія.
В. 367. Білик Марія, Тимків Іван, Крупка Катерина.
В. 384. Кушіль Андрій.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 75. Петричкович Іван.
В. 76. Кравчук Марія.
В. 94. Шкварок Ілько.
В. 147. Процик Василь.
В. 173. Щерба Петро, Кучапська Пелагія.
В. 202. Щерба Марія.
В. 217. Пастерняк Василь.
В. 220. Ковалишин Іван.
В. 236. Михаліцький Григорій, Михаліцька Мелянія.
В. 242. Чуляк Михайло.
В. 281. Борис Петро, Рейтар Андрій.
В. 310. Шимко Василь.
В. 312. Костюк Микола, Лах Юрія, Лах Катерина.
В. 345. Хамар Петро, Коцюба Стефан, Коцюба Орест, Кошуба Іван, Кошуба Павлина, Ясовський Андрій.
В. 347. Холявський Пилип.
В. 378. Черкас Іван.
В. 383. Козак Михайло.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Кот Стефан, Регаль Катерина, Ваньчишин Марія, Вайда Василь.
В. 18. Боджінський Стефан, Стельмах Ілько.
В. 20. Овчарук Іван, Вербіцький Петро, Вербіцька Марія.
В. 29. Каплун Григорій.
В. 38. Зибон Іван.
В. 41. Романів Василь.
В. 44. Савка Ілько.
В. 58. Глінський Семен.
В. 59. Павлуш Пилип.
В. 62. Євчук Петро.
В. 64. Дворецький Семен.
В. 70. Гаврищко Катерина.
В. 73. Матович Олена.
В. 74. Буткевич Федор, Буткевич Анна.
В. 78. Косінський Михайло, Зятик Іван.
В. 80. Лехман Йосиф.
В. 81. Колодницький Теодор.
В. 85. Понко Іван, Петрик Володимир, Сусайло Микола, Шипула Володимир.
В. 94. Кричківський Іван.
В. 96. Рудий Іван.
В. 101. Сурамович Федор.
В. 102. Кіртиманш Михайло, Півоварник Йосиф, Самсон Пилип, Васенько Осип, Півоварник Анастазія.
В. 104. Касцюк Катерина, Мощар Олена.
В. 108. Бабяк Іван.
В. 109. Александер Іван, Андрейчейко Стефан, Бабяк Лукач, Дуда Андрій, Яворський Стефан, Кендза Михайло, Курник Семен, Мороз Олекса, Росоцький Ів., Шумилов Василь, Щепко Дмитро, Гураль Михайло.
В. 118. Мельник Марія.
В. 119. Кардаш Катерина.
В. 126. Кузмин Василь.
В. 133. Петрик Іван.
В. 134. Хропка Розалія.
В. 142. Лешкович Франко, Крусь Антін.
В. 144. Свистун Василь.
В. 146. Крива Домініка, Пелех Василь, Пелех Христина.
В. 147. Горболевич Павлина.
В. 151. Яремчук Анна.
В. 152. Беднарчук Юрій.
В. 155. Пейко Антін.
В. 161. Александрин Іван.
В. 162. Галушка Антін, Галушка Катерина, Мігелич Яким, Мігелич Катерина.
В. 168. Посполітий Михайло.
В. 177. Шевчук Іван, Шевчук Анастазія.
В. 181. Пагут Гринько.
В. 187. Кокінда Михайло.
В. 201. Гойда Данило, Гойда Дмитро.
В. 203. Терешка Анна, Терешка Гринько.
В. 210. Іванків Стефан, Яхніцький Володимир, Яхніцький Василь, Кузів Михайло.
В. 216. Пишко Анна.
В. 217. Мазур Теодор.
В. 227. Грешко Іван.
В. 230. Лапчинський Теодор, Прислінський Юрій, Стацовяк Григорій, Венгжен Марія, Винар Іван, Винар Марія, Грабський Іван, Дубінський Іван, Дубінський Петро, Кухтин Іван.
В. 241. Кузів Анна.
В. 253. Ярів Марія.
В. 259. Пайда Олекса.
В. 264. Тимчак Петро, Тимчак Юлія.
В. 268. Гемза Йосиф, Гемза Марія, Громяк Михайло, Горешко Андрій, Питель Василь.
В. 269. Стадник Прокіп.
В. 273. Дурняк Вартоломей.
В. 279. Горбко Олекса.
В. 282. Безкоровайний Микола.
В. 283. Щербій Іван, Щербій Микола.
В. 288. Крокош Тома.
В. 296. Афтаныс Яків.
В. 299. Гура Юрій.
В. 320. Солодкий Тимко.
В. 334. Хмарик Володимир.
В. 338. Гагатко Петро.
В. 344. Когут Йоанна.
В. 349. Бобич Константин.
В. 254. Кутко Дмитро, Олейничак Йосиф.
В. 359. Данилюк Юлія, Дутка Стефан, Собуцька Анна.
В. 360. Фіцик Микола.
В. 361. Корбило Іван, Шмир Петро, Медвідь Наумко.
В. 362. Стасевич Семен, Стасевич Марія.
В. 367. Мостовий Михайло, Мостова Ксеня, Андрій Сидор.
В. 369. Драган Іван, Кохан Петро.
В. 388. Думин Юлія, Іванисик Іван.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 18. Процик Василь.
В. 22. Шимко Василь.
В. 38. Михаліцький Григорій, Михаліцька Мелянія.
В. 41. Цимбаляк Василь, Цимбаляк Марія.
В. 44. Ленчук Павло, Ленчук Юлія.
В. 70. Гоць Данило.
В. 74. Лісно Юлія.
В. 77. Гутник Петро.
В. 85. Макарик Теодор, Макарик Андрій, Макарик Іван, Макарик Йосиф, Макарик Марія.
В. 105. Д-р Демидчук Семен.
В. 147. Пеппер Августин, Пеппер Марія.
В. 152. Борис Петро, Рейтар Андрій.
В. 178. Петришкович Іван.
В. 179. Грешків Йосиф, Грешків Марія.
В. 182. Хімко Григорій.
В. 206. Яворський Йосиф.
В. 239. Барна Михайло, Черняк Іван, Барна Марія.
В. 247. Щерба Петро, Щерба Вероніка, Кучапська Пелагія.
В. 259. Врублевська Анна.
В. 266. Калуга Олекса.
В. 283. Щербій Марія.
В. 292. Ковалишин Іван.
В. 296. Седорак Прокоп, Стасів Йосиф.
В. 301. Савчук Іван.
В. 317. Осуховський Віктор, Осуховська Марія.
В. 330. Окрепкій Василь, Окрепкій Іван, Окрепкій Дмитро.
В. 359. Кравчук Марія.
В. 365. Чулак Михайло.
В. 367. Пастерняк Василь.
В. 369. Колтун Демко, Колтун Анна.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 5. Олійник Григорій.
В. 7. Яцула Михайло.
В. 10. Кузяк Тадей.
В. 26. Філо Михайло.
В. 38. Малаховський Теодор.
В. 44. Постич Катерина.
В. 67. Нич Олекса.
В. 71. Пачута Ева.
В. 77. Мурин Михайло.
В. 86. Іванюк Григорій.
В. 96. Годяк Микола.
В. 158. Каратник Стефан.
В. 183. Масній Микола.
В. 186. Мацько Іван.
В. 193. Дуфала Анна.
В. 218. Ярема Йосифа.
В. 276. Череп Качор, Шередюк Анна.
В. 315. Угорчак Михайло.
В. 363. Голод Олекса.
В. 369. Вольський Іван.
В. 384. Яворська Анна, Зеленчак Іван.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком міс. грудня 1928 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	20,406
В місяці грудни 1928 р. принято нових	123
В місяці грудни 1928 р. принято наново	41
В місяці грудни 1928 р. принято з переступними листами	27
В місяці грудни 1928 р. принято з інших кляс обезпеч.	11
Разом	20,608
В місяці грудни 1928 р. суспендовано	141
В місяці грудни 1928 р. відійшли з переступними листами	49
В місяці грудни 1928 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	11
В місяці грудни 1928 померли	23
Разом	224
З кінцем місяця грудня 1928 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	20,384

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	13
В клясі А.	на $ 250	399
В клясі А.А.	на $ 500	5,797
В клясі Б.	на $ 750	885
В клясі С.	на $1000	12,666
В клясі В.В.	на $1500	269
В клясі С.С.	на $2000	82

НОВІ РОДИ:

Обезпеченнє платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	39
В клясі О-1000	на $1000	33
В клясі О-1500	на $1500	2
В клясі О-2000	на $2000	1
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпеченнє платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	38
В клясі Р-1000	на $1000	52
В клясі Р-1500	на $1500	7
В клясі Р-2000	на $2000	2
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпеченнє платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	47
В клясі Е-1000	на $1000	54
В клясі Е-1500	на $1500	3
В клясі Е-2000	на $2000	2
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—
Разом		20,384

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ. НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 7. Терефенько Іван, Терефенько Теодор, Терефенько Павло, Терефенько Михайло.
В. 13. Гадайко Анна.
В. 17. Маркевич Марія, Маркевич Михайло, Маркевич Іван, Маркевич Катерина, Роган Володимир, Роган Зофія.
В. 40. Сидорська Володимир.
В. 43. Стромчинський Володислав.
В. 47. Худик Олена, Худик Марія.
В. 56. Наконечна Ева, Наконечний Іван, Стефанишин Геня.
В. 57. Костюк Стефанія.
В. 73. Пелехська Ольга.
В. 83. Запотічна Анна, Запотічний Іван.
В. 90. Смоляк Микола.
В. 91. Хас Марія.
В. 95. Реат Іван, Реат Михайло, Реат Йосиф, Реат Стелла, Реат Владислава, Реат Ольга, Зенчак Анна, Зенчак Іван, Зенчак Катерина.
В. 99. Баловський Генрик, Баловський Володимир, Лукач Ольга.
В. 102. Стрельбицький Володимир.
В. 112. Цап Марія, Цап Іван, Гбур Стефанія, Гбур Володимир, Гбур Олена, Рекліньска Олена, Рекліньский Едвард, Тулай Ірина, Тулай Любов.
В. 120. Деленко Григорій, Мокрянин Розалія.
В. 136. Вуций Михайло, Крупа Антін.
В. 148. Мудик Анна.
В. 150. Соколовська Анна.
В. 153. Канюк Стефан, Канюк Мирослав, Канюк Іван, Канюк Володимир, Канюк Ольга, Канюк Евгенія.
В. 167. Федчук Стефан, Федчук Юлія.
В. 227. Демелюк Юлія.
В. 230. Чижовський Михайло, Гердак Андрій, Кулин Олена.
В. 234. Кіценюк Катерина, Кіценюк Текля.
В. 246. Андрухов Стефан, Андрухов Володимир, Андрухов Василь.
В. 255. Бурдзановський Михайло.
В. 257. Юрас Анна.
В. 262. Баволяк Олена, Баволяк Олекса.
В. 266. Бодак Зофія, Рекуник Петро, Рекуник Марія.
В. 273. Кирик Іван, Маршинюк Семен.
В. 276. Онуфрик Теодор, Стубан Іван, Стубан Катерина, Вітов Анна.
В. 277. Курко Микола, Курко Андрій.
В. 282. Пиндус Володимир, Пиндус Михайло.
В. 300. Возняк Катерина.
В. 301. Новосад Ірина.
В. 320. Байда Марія.
В. 338. Грицько Антін.
В. 345. Скірка Теодора, Скірка Йоанна.
В. 363. Балацький Іван, Балацький Микола.
В. 364. Лалюк Ольга, Лалюк Елисавета, Лалюк Олекса, Лалюк Віра, Лалюк Ксеня.
В. 366. Седіла Семен.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 7. Яцула Ева.
В. 85. Паращук Павло, Паращук Марія, Паращук Анна.
В. 128. Пошивак Петро, Пошивак Іван, Пошивак Олександра.
В. 155. Бережецький Антін.
В. 170. Дахович Вероніка, Дахович Йосиф, Дахович Анна.
В. 177. Бісюк Мирослава, Бісюк Аполлонія.
В. 237. Коцюбан Йосиф, Коцюбан Іван, Коцюбан Стася.
В. 245. Юзьва Семен, Юзьва Анна, Юзьва Петро, Юзьва Марія, Юзьва Михайло.
В. 260. Пісьо Юстина, Пісьо Анна, Пісьо Феня, Пісьо Анастазія, Пісьо Петро.
В. 269. Рудий Петро.
В. 296. Скочиляс Михайло, Скочиляс Евген, Паздур Михайло, Паздур Стефан.
В. 324. Вишиванюк Григорій, Вишиванюк Петро, Вишиванюк Аделя.
В. 384. Кошіль Анна, Кошіль Марія, Кошіль Григорій, Кошіль Іван.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 173. Кучапський Іван, Кучапський Дмитро, Кучапський Стефан, Кучапська Анна, Щерба Іван, Щерба Стах.
В. 236. Михаліцький Теодор.
В. 347. Холявський Рудольф.
В. 383. Козак Аполонія, Козак Кароліна.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Котик Михайло, Рихель Марія, Рихель Розалія, Рихель Юлія.
В. 29. Югас Михайло, Югас Петро.
В. 44. Сушко Олекса.
В. 53. Павлуш Анна, Павлуш Зофія.
В. 63. Буряк Андрій, Буряк Філярет, Буряк Ольга, Буряк Марія.
В. 64. Миленький Стефан.
В. 65. Петрочко Михайло, Петрочко Петро, Петрочко Іван, Петрочко Стефан.
В. 70. Самойл І. Володимир.
В. 73. Матович Емілія, Матович Володимир.
В. 76. Биндюга Михайло, Биндюга Анна.
В. 81. Колодніцький Іван, Колодніцька Кароліна.
В. 96. Рудек Йосиф.
В. 102. Півоварник Антін.
В. 112. Ананевич Марія, Ананевич Ольга, Ананевич Іван, Ананевич Олена.
В. 118. Мельник Кароліна, Мельник Бронислава.
В. 147. Горболевич Анна, Горболевич Михайло.
В. 166. Галушка Анна, Галушка Іван, Мигелич Теодор, Мигелич Михайло.
В. 177. Шевчук Анна, Шевчук Марія.
В. 201. Фірман Михайло, Луців Стефанія.
В. 203. Терешка Марта, Терешка Іван, Терешка Катерина.
В. 227. Язвінський Іван.
В. 234. Нерода Йоанна.
В. 264. Тимчак Іван, Тимчак Катерина, Тимчак Михайло, Тимчак Юлія.
В. 268. Горшко Анна, Горшко Стефан.
В. 274. Павлечко Марія, Павлечко Василь.
В. 276. Допірак Катерина, Допірак Іван, Допірак Олена, Допірак Анна.
В. 282. Безкоровайний Нестор.
В. 283. Щербій Анна, Щербій Катерина, Щербій Теодор, Щербій Володимир, Щербій Іван.
В. 299. Гура Іван.
В. 324. Семенюк Марія, Семенюк Анна.
В. 338. Гагатко Юрій, Гагатко Лізя, Гагатко Йосиф, Гагатко Едвард, Гагатко Петро, Гагатко Олена.
В. 367. Мостовий Іван.
В. 381. Сверлюк Парана, Сверлюк Текля.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 38. Михаліцький Теодор.
В. 41. Цимбаляк Катерина, Цимбаляк Марія, Цимбаляк Анна.
В. 44. Ленчук Павло.
В. 85. Макарик Олена.
В. 112. Цап Михайло, Василь Михайло, Воляньський Іван.
В. 179. Грешків Василь, Грешків Анна, Грешків Йосиф, Грешків Михайло, Грешків Іван, Грешків Ева.
В. 239. Барна Іван, Барна Йосиф.
В. 247. Кучапський Іван, Кучапський Дмитро, Кучапський Стефан, Кучапська Анна, Щерба Іван, Щерба Стах.
В. 301. Савчук Стефан.
В. 317. Осухівська Наталія, Осухівський Віктор, Осухівська Марія.
В. 369. Колтун Михайло, Колтун Іван, Колтун Анна, Колтун Марія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 1. Лабовський Василь.
В. 65. Нагребецька Юлія.
В. 90. Смоляк Стефан.
В. 91. Хаць Михайло.
В. 102. Павлечко Михайло, Стрельбицький Йосиф.
В. 104. Миколаїв Михайло.
В. 124. Бала Ілько, Зварич Іван.
В. 126. Кузьмин Микола.
В. 133. Карач Михайло, Вессей Текля.
В. 159. Камінський Мирослав.
В. 174. Коваль Іван.
В. 189. Грабарович Юрій.
В. 209. Мисяк Володимир, Шкурат Анна.
В. 242. Крида Михайло, Любянецький Михайло.
В. 270. Пігура Анна.
В. 305. Гайдамака Григорій.
В. 308. Юрків Іван, Картичак Андрій, Коробій Петро, Селаник Стефанія.
В. 357. Возьний Іван.
В. 363. Непорадна Катерина.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 56. Наконечна Ева, Наконечний Іван, Стефанишин Геня.
В. 65. Могила Варвара.

ПОМЕРШІ ДІТИ.

В. 58. Карпишин Олена.
В. 76. Дідулевська Анна.
В. 159. Федорів Йосиф.
В. 336. Кухаришин Іван.
В. 388. Верещак Володимир.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком міс. грудня 1928 р. в У. Н. С. було дітий чл.	12,968
В місяці грудни 1928 р. принято нових	100
В місяці грудни 1928 р. принято наново	38
В місяці грудни 1928 р. принято з переступними листами	10
Разом	13,116
В місяці грудни 1928 р. суспендовано	82
В місяці грудни 1928 р. відійшли з перест. листами	31
В місяці грудни 1928 р. відійшли до повнолітних членів	27
В місяці грудни 1928 померли	5
Разом	145
З кінцем місяця грудня 1928 р. в У. Н. С. було дітий членів	12,971

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	12,082
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	889
Разом	12,971

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком міс. грудня 1928 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	33,374
В місяці грудни 1928 р. убуло повнолітних	22
В місяці грудни 1928 р. прибуло дітий членів	3
З кінцем місяця грудня 1928 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	33,355

УВАГА

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї точно застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць грудень 1928 р. як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок, чи з інших причин, а котрі до сього часу не втратили зв'язку з сьватуром організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (січня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси, на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця січня 1929 року, то в лютім 1929 р. мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятє), коли схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці вимоги члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяці грудни 1928 р. взяли переступні листи, а еще досі не зголосилися до іншого правлю істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяці січни 1929 р., бо на другий місяць, то є в лютім 1929 року страть всі членські права і могли би бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятє).

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

ХОТІЛА ЗАПЛАТИТИ КОРОЛЕВІЙ ЗА ЇЗДУ АВТОМ.

Білгородські часописи оповідають таку цікаву пригоду, яка приключилася югославянській королевій Марії. Королева їхала автом із своєї літньої резиденції Тополя до недалекого села Младеновці. Королева, як звичайно, сиділа при кермі та була зодягнена скромно. Ззаду на малім сидженню сидів шофер. По дорозі королева побачила селянку, яка давала шоферові знаки. Королева здогадалася, що має задержати авто. Пристанула та спитала селянки, чого собі бажає.

— Чи не могла би ти взяти мене зі собою? — спитала селянка, бо не знала, з ким розмовляє.

— А куди йдете? — питає королева.

— До Младеновців.

— Добре, я також їду туди — сядьте собі ззаду.

Селянка всіла й авто поїхало далі. Підчас їзди селянка наче пригадала собі щось і питається нервово „шоферки":

— А скільки схочеш за це?

— Цим не журіться, — відповіла королева і з трудом здержувала сміх.

Та селянка на таке не хоче пристати і каже:

— Таж мусимо насамперед згодитися, щоби потім не було богато балаканини.

Королева лише сміялася і нічого не відповідала.

Тимчасом селянка хотіла розвідатися про це шофера, біля якого сиділа. Цікава була знати, „що то за пані, що даром возить людей автом". Вкінці авто доїхало до Младеновців.

Селянка стала шукати хустини, в якій мала завязані гроші.

— То скільки маю заплатити тобі? — спитала селянка.

— Алеж нічого, — відповіла королева. — Ідіть здорові.

Але селянка не уступила. В самоході відрахувала динари та хотіла насилу втиснути їх „шоферці" у кишеню. Шофер бачив, що інакше не позбудеться впертої селянки, тому пошепки сказав їй:

— Будьтеж уже тихо, це королева.

Селянка перелякалася. З криком вискочила з авта та сказала:

— Як я могла відважитися? Але ти, чому ти мені скорше не сказав цього?

Але королева не звертала вже на це уваги, і щаслива була, що вкінці позбулася щирої селянки.

